

KAM SE CHYSTÁ WORKCAMP PARQUET V ROCE 2025

HISTORIE PAMÁTKOVÉ PÉČE V RAKOUSKU

Už nyní je v plné přípravě projekt, který se bude konat příští rok, tentokrát s Bundesdenkmalamt (BDA, Spolkovým památkovým úřadem), střediskem Mauerbach. Středem pozornosti bude zámek rodu Esterházyů, který účastníkům nabídne možnost dotknout se a zároveň vytvořit kus historie. „Na kterém zámku budeme mít možnost pracovat, ale zatím neprozradíme,“ dodávají Michaela Reichlová a René Caran.

Kromě odborného restaurování cenných historických parket bude současně probíhat několik seminářů a workshopů na téma restaurování parket, restaurátorské techniky a tradiční a speciální povrchové úpravy historických parket.

CO JE KARTOUZA MAUERBACH

Jde o bývalý kartuziánský klášter a nachází se v tržním městečku Mauerbach u Vídně v Dolním Rakousku. Barokní stavba je jednou z nejvýznamnějších svého druhu v Rakousku a klášter jedním z nejdelších v Evropě. Nyní patří Rakouské republice a je využíván Spolkovým památkovým úřadem. Je v něm moderní informační a školicí středisko památkové péče. Celoročně se zabývá historickými řemesly, technologiemi, výzkumem historických materiálů i jejich zpracováním. Pro autentickou památkovou péči je historie stejně zásadní jako dlouhodobé testování nových technologií a materiálů pro renovaci starých budov. Najdete zde sbírky a archivy historických stavebních materiálů, ručního nářadí a výrobků konzervátorských a restaurátorských věd. A mimo jiné také největší soubor historických parket, který si můžete virtuálně projít ve videu *Ausstellungsrundgang in Kartause Mauerbach ...vom Dielenboden zum Kassettenparkett* na YouTube

kanále PARQUET RENS POL, nahráném společně s vedoucí střediska Mag.a Astrid Huber-Reichl. V Mauerbachu podporují snahu o předávání vhodných a profesionálních metod konzervace a restaurování a své znalosti a zkušenosti šíří prostřednictvím kurzů, seminářů a workshopů s cílem zajistit záchranu rakouských památek i do budoucna.

HISTORIE PAMÁTKOVÉ PÉČE V RAKOUSKU

Počátek státní památkové péče v Rakousku se datuje rokem 1850, kdy byla 31. prosince založena c. k. Ústřední komise pro výzkum a záchranu architektonických památek císaře Františka Josefa I. Komise zahájila činnost roku 1853 po boku c. k. ministerských úředníků. Na ministerstvu obchodu a průmyslu pracovali jako dobrovolní členové také vědci a umělci. O dvacet let později byla činnost komise rozdělena na tři sekce: Archiv, Umělecké památky a Archeologie a také měla poprvé svůj vlastní rozpočet na podporu restaurování. Do roku 1918 však nebyla prosazena ochrana kulturních statků před vývozem ani památkový zákon.

Přestože monarchie měla od roku 1850 Ústřední komisi, z níž nakonec vzešel Spolkový památkový úřad, památkový zákon neexistoval. Milník rakouské památkové péče představuje až 25. září 1923, kdy pět let po první světové válce mladá republika příslušný zákon přijala.

Politické otřesy v následujícím desetiletí vedly i k razantním změnám Spolkového památkového úřadu. V roce 1934 byl nahrazen Ústředním úřadem pro ochranu památek při Spolkovém ministerstvu školství. Po roce 1938, v době národního socialismu, byly funkce státních konzervátorů převedeny na tzv. okresní konzervátory. Ústav pro památkovou péči, založený v roce 1940, byl odborným oddělením berlínského ministerstva vědy. Šéfem nového ústavu se stal Herbert Seiberl, dlouholetý sympatizant nacismu a člen NSDAP. Ústav stejně jako památková péče obecně ekonomicky i odborně profitovaly z dění v letech 1938 až 1945, které se vyznačovalo perzekucí a konfiskací zejména židovského (uměleckého) majetku.

Po druhé světové válce byl Spolkový památkový úřad obnoven a významně se podílel na velkých rekonstrukčních úkolech i na repatriaci uměleckých děl přemístěných během války do různých depozitů, včetně četných děl odcizených nacisty. K dokončení vedl až zákon o restituci umění z roku 1998.

Spolkový památkový úřad si v dalších desetiletích získal mezinárodní renomé mimo jiné i účastí v Benátské chartě z roku 1964, která byla pro památkovou péči přelomová. Významná byla i v této souvislosti i centrální odborná pracoviště, která prováděla základní výzkum a připravila pilotní práce pro praxi památkové péče. Novela z roku 1999 začlenila do zákona o ochraně památek mimo jiné zákon o zákazu vývozu a stanovila vymezení chráněných objektů ve veřejném vlastnictví prostřednictvím předpisů a vytvoření seznamu památek.

SPOLKOVÝ PAMÁTKOVÝ ÚŘAD DNES

Spolkový památkový úřad a jeho předchůdci mají téměř 170letou historii a jsou jednou z nejstarších institucí státní památkové péče na světě. Neustále aktualizované odborné znalosti zde shromážděné v topograficky uspořádaných souborech a četných publikacích jsou nyní ve víceúrovňovém programu digitalizovány a zpřístupněny památkářům, vědcům a studentům i zájemcům z řad laiků. Aktuální informace o práci Spolkového památkového úřadu najdete v časopise *Denkmal heute*, v rubrice *Wiederhergestellt* nebo *Wiederherzustellen*, na webu, Facebooku a Instagramu, v publikovaných vědeckých člancích v *Österreichische Zeitschrift für Kunst und Denkmalpflege (ÖZKD)* a v náleзовých zprávách. Úřad má okolo 200 spolupracovníků a eviduje zhruba 39 tisíc památkově chráněných budov, kdy více než polovina je tzv. profánních staveb. Kromě budov je v celostátní památkové ochraně na dva tisíce technických památek, 918 archeologických objektů a 29 parků.

Spolkový památkový úřad má zákonné zmocnění k prosazování veřejného zájmu na zachování kulturního dědictví od výše zmíněného roku 1923. Snaží se reflektovat i neustále se měnící potřeby a způsoby zachování památek v jejich historickém, uměleckém a kulturním významu. Roku 2022 se například zaměřil na energetickou efektivitu památek pod heslem *Ochrana památek = ochrana klimatu*.

Zdroj BDA
Michaela Reichlová
René Caran
workcamp-parquet.com